

GEOPOLÍTICA DE LA DESAPARICIÓ DE L'EURO

Pierre Charasse

06/06/2010

www.sinpermiso.info

En la massa d'informacions que circula sobre la crisi de l'euro, no és fàcil detectar els fenòmens de fons que s'estan produint. Per això, és important prendre una mica de distància, situar aquesta crisi en el curs dels esdeveniments dels últims 20 anys després de l'esfondrament de la Unió Soviètica i projectar una mirada geopolítica a mitjà i llarg termini. La crisi grega ha confirmat, per si fos necessari, que Europa com a unió política ja no existeix. En les últimes setmanes, la Unió Europea (UE) ha revelat a la resta del món la seva extrema debilitat. L'euro no ha resistit a les ofensives de tot tipus que ha sofert en els últims mesos, tot i ser la moneda d'una de les regions més riques i industrialitzades del món. A la primera gran crisi financera mundial de l'era de la globalització, va saltar a la vista que la moneda europea no podia aguantar les turbulències del mercat i els atacs especulatius, senzillament perquè no tenia el recolzament d'un sistema polític sòlid i coherent. Els ideòlegs ultraliberals que van inventar la moneda europea van decidir aplicar amb rigor el principi de *laissez-faire*, prohibint als governs intervenir en les polítiques del Banc Central Europeu (BCE). Els governs de la zona euro s'automutilaren quan van acceptar el dogma de la independència del BCE, renunciant a qualsevol possibilitat de sotmetre les polítiques financeres a condicions polítiques. Després de moltes discussions presentaren com un gran avenç la decisió de construir un fons de rescat de 440 mil milions d'euros. I cap govern, veient el desastre social que produeixen els plans d'ajust imposats pel BCE i el Fons Monetari Internacional (FMI), va voler oposar polítiques a contracorrent de la Doxa ultraliberal.

El que no veu el públic europeu en general és que amb la intervenció del FMI Estats Units ara té dret a intervenir en l'economia europea. Totes les decisions del FMI necessàriament requereixen l'aprovació del govern estadounidenc si és que no venen inspirades directament per ell. A la reforma dels drets de vot a l'FMI anunciada a l'última cimera del Grup dels 20, Estats Units conserva intacta la minoria de control amb el 16 per cent dels vots. A la UE se li va demanar reduir la seva part per poder augmentar la quota dels països emergents. El president Obama exerceix plenament el poder que li dona la nova arquitectura financera internacional, anomenada governança mundial, i exigeix de Grècia i d'altres països europeus que abaixin els sous dels seus funcionaris, que reformin el règim de les jubilacions i que disminueixin el cost públic en general. I els europeus obeeixen.

Amb la crisi financera europea, s'està realitzant un pas més en l'asserviment d'Europa. Amb el Tractat de Lisboa, Europa ha entregat la seva defensa a la Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord (OTAN): s'ha acabat el vell somni d'una defensa europea independent. I ara amb una política financera controlada per l'FMI, la UE ha renunciat a un pilar essencial de la seva independència. Sense la defensa i la moneda, no li queda res per afirmar la seva independència dins del bloc occidental i front la resta del món.

En aquest context, sembla lògic que l'euro tendeixi a apropar-se a la paritat amb el dòlar. Es parla en els cercles financers d'una possible dolarització de la zona euro. Tècnicament li convé als grans països industrialitzats d'Europa per recuperar la seva competitivitat

econòmica, castigada a l'última dècada per un euro fort. Políticament li convé a Estats Units eliminar una moneda rival del dòlar davant Xina i altres grans països emergents. Els nous membres de la UE veuen amb molt bons ulls la dolarització d'Europa, que seria per ells una garantia suplementària de comptar amb el paraigües estadunidenc, com per la seva defensa davant a Rússia, el seu enemic de sempre.

El director del FMI, Dominique Strauss Khan, es refereix amb freqüència a la necessitat d'una moneda mundial, conseqüència lògica de la globalització econòmica i financera. A Zurich, el 12 de maig, ell va fer una crida a favor de la creació d'un banc central mundial amb una moneda mundial. A França el secretari d'Estat per Europa, Pierre Lellouche, incansable militant atlantista, va anunciar triomfalment que en el pla monetari es va arribar a un mecanisme de solidaritat automàtica idèntic al que preveu l'article 5 del tractat de la OTAN. Amb això es dona l'últim toc a la construcció d'un espai europeu subsidiari del territori estadunidenc per formar un bloc perfectament homogeni sota el lideratge de Washington. Des de la seva elecció, el president Barack Obama demana als seus aliats tancar files per enfrontar les noves amenaces mundials.

Un altre efecte de la crisi, els plans d'ajust estructural imposats com a remei tindran com a conseqüència a curt termini la tacherització de l'Europa continental, o sigui, la fi del model social europeu. Gran Bretanya, aliat incondicional d'Estats Units, no membre de l'eurozona amb la lliura esterlina, serà el gran vencedor d'aquesta crisi, amb la imposició del seu model econòmic i financer a tot Europa, i l'enfortiment de la City com a plaça financera impermeable a tots els intents de regulació que se suggereixen per prevenir noves catàstrofes financeres mundials.

Amb la dolarització d'Europa es tancarà un capítol de la història moderna obert amb l'esfondrament del camp socialista. Per la corrent atlantista europea, actualment majoritària, la desaparició d'Europa com a actor polític i financer autònom és el preu a pagar perquè Occident continuï controlant el món davant els països emergents.

Pierre Charasse, diplomàtic de carrera, ex-ambaixador, ha treballat al Ministeri d'Assumptes Exteriors francès entre 1972 i 2009. Ha ocupat diferents càrrecs a les ambaixades de la República francesa a Moscou, Guatemala, La Habana i Mèxic. Va ser conseller tècnic al gabinet de Claude Cheysson, ministre d'assumptes exteriors, i de Pierre Joxe, ministre d'interior entre 1984 i 1986. Ha estat Cònsul general a Nàpols i Barcelona, ambaixador a Uruguai, a Pakistan i a Perú, i ambaixador itinerant encarregat de cooperació internacional contra el crim organitzat i la corrupció entre 2000 i 2003, així com cap de la delegació francesa a la Conferència de Nacions Unides sobre el comerç il·lícit d'armes lleugeres i de petit calibre (Nova York, 2000-2001), Secretari general de la Conferència ministerial "les rutes de la droga de l'Àsia Central a Europa" (abril de 2003) i Ministre Plenipotenciari des de 1998. Es va jubilar a l'agost de 2009.

La Jornada, 5 de juny de 2010.